

Dugopolje

ŠPILJA VRANJAČA

LA GROTTE VRANJAČA

Špilja Vranjača - zaštićeni geomorfološki spomenik prirode nalazi se u sircu Dalmatinske zagore, u naselju Kotlenice, na pola sata vožnje od grada Splita i na samo 10 minuta vožnje od Dugopolja, općinskog središta i izlaza za Split s autocestom A1 Zagreb-Dubrovnik. Mogućnost posjeta tijekom cijele godine.

La grotte Vranjača est un monument naturel géomorphologique protégé et situé au cœur de l'arrière-pays dalmate, dans le village de Kotlenice. La grotte se situe à 30 min en voiture de la ville de Split et à seulement 10 minutes de l'autoroute A1 Zagreb-Dubrovnik, il faut prendre la sortie pour Split. Il y a la possibilité de visites tout au long de l'année.

Klis

TVRĐAVA KLIS

Tvrđava Klis jedan je od najcijelovitijih fortifikacijskih primjera u Hrvatskoj. U prošlosti je imala istaknuti obrambeni položaj jer je od svog nastanka nadzirala i branila najvažniju prirodnu komunikaciju kojom se iz unutrašnjosti dolazio na srednjodalmatinski obalu. U spravu iz 852. godine Klis se spominje kao imanje-dvor hrvatskog kneza Trpimira, da bi uskoro postao sjedištem starohrvatske Primorske ili Kliske županije. Najbitnije povijesno razdoblje Klisa nastaje početkom 16. stoljeća. Tada će istaknuto ulogu u obrani Klisa imati Petar Kružić, kapetan i knez kliski, koji je dva i pol destičja zajedno sa svojim uskocima odolijevao turskim napadima. On je 1537. godine poginuo, a kliski su branitelji bili primorani predati je nepratitelju. Kroz sljedećih nekoliko stoljeća vlast na tvrđavi su imali Uskoci, Turci, Mlečani i Austrijanci. 1990. godine na kliskoj tvrđavi konjno je postavljena zastava neovisne Republike Hrvatske.

LA FORTERESSE KLIS

La Forteresse Klis est l'un des exemples les plus complets de fortification en Croatie. Dans le passé, elle avait une position défensive significative, car depuis sa création elle supervisait et défendait la communication naturelle la plus importante qui reliait l'arrière-pays à la côte de Dalmatie centrale. Dans un document datant de 852, Klis a été mentionné comme une cour du prince croate Trpimir qui est bientôt devenu le siège de l'ancien comté créé de Klis. La période la plus turbulente de l'histoire de Klis commence au début du 16ème siècle. Un rôle important dans sa défense a été joué par Petar Kružić, capitaine et due de Klis, qui a résisté avec ses guerriers, appellés Uskoci, pendant près de deux décennies et demie aux attaques turques. À sa mort en 1537, les défenseurs de Klis ont été contraints de se rendre à l'ennemi. Pendant plusieurs siècles Klis est tombé sous la domination uskocque, turque, venitienne et autrichienne ce qui a engendré la perte de la fortification croate la plus puissante de Dalmatie. Ce n'est qu'en 1990 que l'on a finalement mis le drapeau de la République indépendante de Croatie sur la forteresse Klis.

CRKVA SV. IVANA

Ova jednobrodna crkva posvećena sv. Ivanu Krstitelju sagradena je na temeljima srednjovjekovne crkve iz 13./14. st. koja je stradalna od Turaka u 16. st. Od te starje crkve, nastale vjerojatno u vrijeme vla-đanja Klismom bribirskih knezova Šubića, ostala je sačuvana polukružna apsida na čijoj se vanjskoj strani nalazi uklesan manji malteški križ.

L'EGLISE DE SAINT JEAN

L'Eglise de Saint Jean a été construite sur les fondations d'une église médiévale de la fin du 13ème et début du 14ème siècle puis détruite par les Turcs au 16ème siècle. Elle a une nef unique et est dédiée à Saint Jean-Baptiste. De cette ancienne église - construite probablement durant le règne des comtes Šubić de Bribir sur Klis - est restée l'abside semi-circulaire dont le côté extérieur est sculpté d'une petite croix de Malte.

Durant la seconde moitié du 17ème siècle, lors de sa reconstruction, on introduit une stèle romane sur la façade principale et une fenêtre circulaire ajourée dans la croix de Malte. Au sommet de la façade, se dresse une tour de pierre en forme de prêle et en relief des fleurs.

Sinj

ŠPILJA VRANJAČA

LA GROTTE VRANJAČA

Špilja Vranjača - zaštićeni geomorfološki spomenik prirode nalazi se u sircu Dalmatinske zagore, u naselju Kotlenice, na pola sata vožnje od grada Splita i na samo 10 minuta vožnje od Dugopolja, općinskog središta i izlaza za Split s autocestom A1 Zagreb-Dubrovnik. Mogućnost posjeta tijekom cijele godine.

La grotte Vranjača est un monument naturel géomorphologique protégé et situé au cœur de l'arrière-pays dalmate, dans le village de Kotlenice. La grotte se situe à 30 min en voiture de la ville de Split et à seulement 10 minutes de l'autoroute A1 Zagreb-Dubrovnik, il faut prendre la sortie pour Split. Il y a la possibilité de visites tout au long de l'année.

SINJSKA ALKA

Sinjska alka jedinstveno je viteško natjecanje u Europi koje se održava svake godine u mjesecu kolovoza. Najstariji pisani spomen o Sinjskoj alkiji potječe iz 1784. godine. To su tri soneta i jedna oda koje je na talijanskom jeziku ispjevao splitski liječnik i glazbenik Julije Bajamonti.

L'Alka de Sinj est un tournoi chevaleresque traditionnel séculaire dans lequel les coureurs (les alkars) à cheval, en plein galop avec une lance - d'environ 3 mètres de long - doivent heurter l'Alka de fer (cercle de fer) accrochée à une corde à travers la piste de course (le mot Alka vient de l'arab Balqa qui signifie anneau, cercle).

Sinjska alka je stoljetno tradicionalno viteško konjičko nadmetanje u kojem jahači (alkari) na konju, u punom galopu s oko 3 metra dugackim kopljem gadaju željeznu alkiju objesenu na konopu preko trkalista (Alka - od arap. Balqa = kolut).

Alkarski kolut od kovanog željeza napravljen je od dva obruba sa zajedničkim središtem. Obrubi su međusobno povezani trima kracima i dijele prostor između obruba na tri jednaka dijela. Alkarsko natjecanje započinje svećenom povorkom koju predvođi arambaša i odabrana četa alkarskih momaka, za njima su buzdovandžije i štitonoša koji nosi trofejni osmanlijski štit, a potom vodič Edeka, konja na kojem je trofejna oprema što je po legendi pripadala serasker Mehmed paši Čeliću.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

La troupe de l'Alka à cheval est dirigée par le porte-drapeau avec les lieutenants et le commandant de l'Alka avec son adjudant. Derrière lui, dans la double rangée de troupes à cheval des Alkars lanciers et au bout de la procession se trouve l'alačajuš (commandant de la troupe d'alkars lanciers). L'Alka est un symbole de la lutte pour la liberté, la paix et le foyer, mais aussi pour la foi et l'espérance. Elle unit le passé et le futur, célébre l'honneur et l'honnêteté, les coutumes de nos ancêtres, la bravoure et le courage. L'Alka de Sinj est sous la protection de l'UNESCO depuis 2010 comme patrimoine mondial immatériel.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

La troupe de l'Alka à cheval est dirigée par le porte-drapeau avec les lieutenants et le commandant de l'Alka avec son adjudant. Derrière lui, dans la double rangée de troupes à cheval des Alkars lanciers et au bout de la procession se trouve l'alačajuš (commandant de la troupe d'alkars lanciers). L'Alka est un symbole de la lutte pour la liberté, la paix et le foyer, mais aussi pour la foi et l'espérance. Elle unit le passé et le futur, célébre l'honneur et l'honnêteté, les coutumes de nos ancêtres, la bravoure et le courage. L'Alka de Sinj est sous la protection de l'UNESCO depuis 2010 comme patrimoine mondial immatériel.

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Današnji zvonici, s četiri nova zvona, visok 43,5 metara, dovršen su 1927. na mjestu starog iz 1715. izrađenog od muljike karakterističnog kamena za gradnju na ovim prostorima. Poslovno je svečano na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu 15. kolovoza.

Vrlika

TVRĐAVA PROZOR

Tvrđava 'Prozor' sagradena je na prijelazu iz 14. u 15. stoljeće na teritoriju cetinskog kneza Ivana Nelipića. Prvi put se spominje 1406. godine kada Vrlikom i okolicom upravlja bosanski plemić i splitski knez Hrvoje Vukčić Hrvatinić. Nepravilnog je pravokutnog tlocrta sa središnjim utvrđenim stambenim dijelom - donžonom - u koji se ulazi preko zidane rampe i pokretnog drvenog mosta na istočnom pročelju. Na zapadnoj strani je stambeni dio, "providurov stan". S istočne strane utvrda je branjena manjom kulom kružnog tlocrta. Ulaz u tvrđavu je bio sa zapadne strane, zaklonjen posebnim zaobljenim zidom. Južnu, nepristupačnu stranu kompleksa štiti niski bedem izgrađen na litici.

Tvrđava je stradala 1715. godine tijekom Malog rata i poznatog turskog napada na Cetinsku krajinu. Obnova tvrđave započela je sada već davne 1988. godine i prekinuta Domovinskim ratom. Obnova se nastavlja 2006. godine s ciljem očuvanja i stavljanja u funkciju ovog jedinstvenog srednjovjekovnog dvorca. Po svojoj sačuvanosti spada među najznačajnije srednjovjekovne utvrde u unutarnjosti Dalmacije. S tvrđave se pruža dojmljiv prijator na Vrličko polje, Perućko jezero te na sam grad i okolicu.

Tvrđava je stradala 1715. godine tijekom Malog rata i poznatog turskog napada na Cetinsku krajinu. Obnova tvrđave započela je sada već davne 1988. godine i prekinuta Domovinskim ratom. Obnova se nastavlja 2006. godine s ciljem očuvanja i stavljanja u funkciju ovog jedinstvenog srednjovjekovnog dvorca. Po svojoj sačuvanosti spada među najznačajnije srednjovjekovne utvrde u unutarnjosti Dalmacije. S tvrđave se pruža dojmljiv prijator na Vrličko polje, Perućko jezero te na sam grad i okolicu.

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

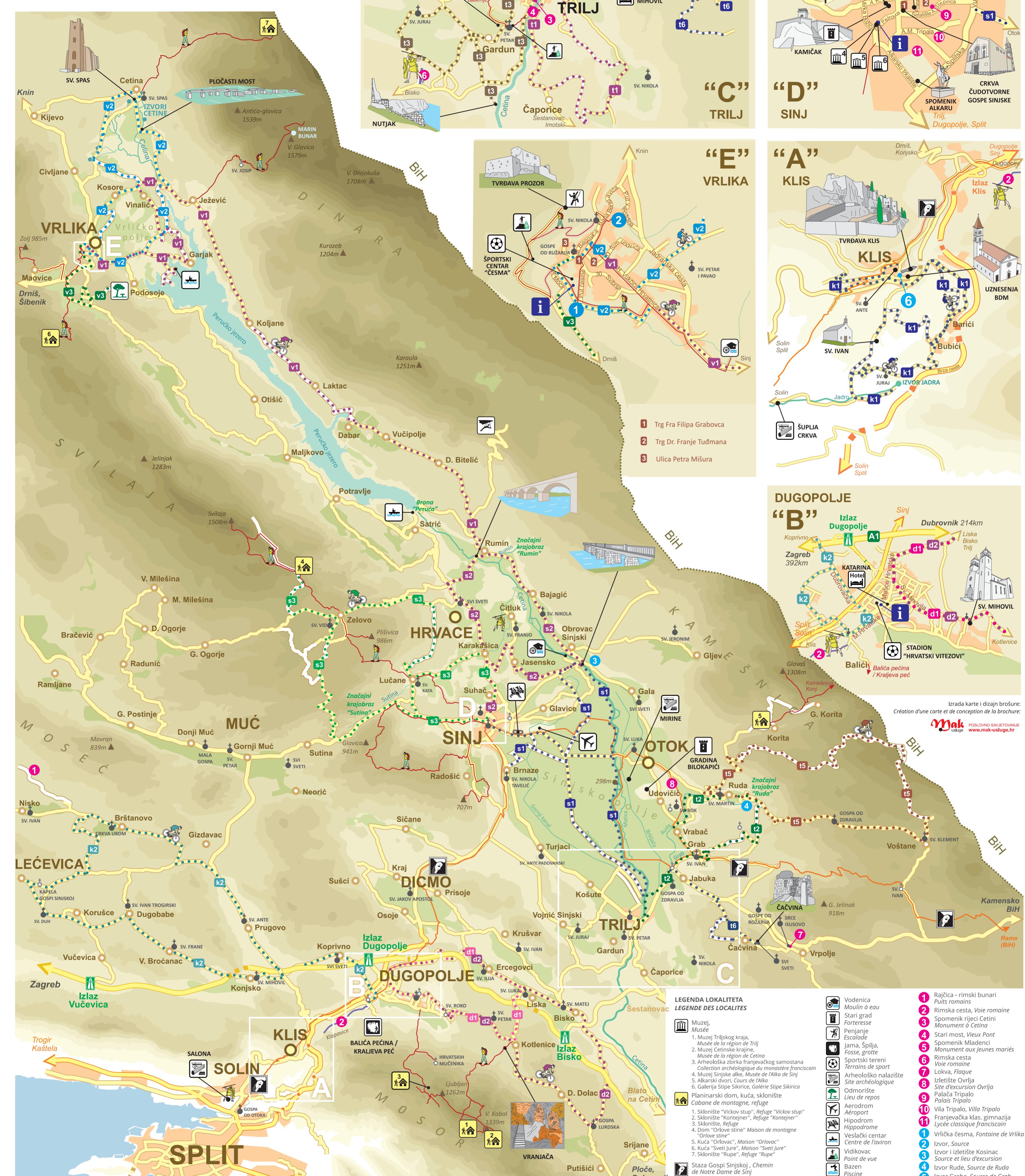
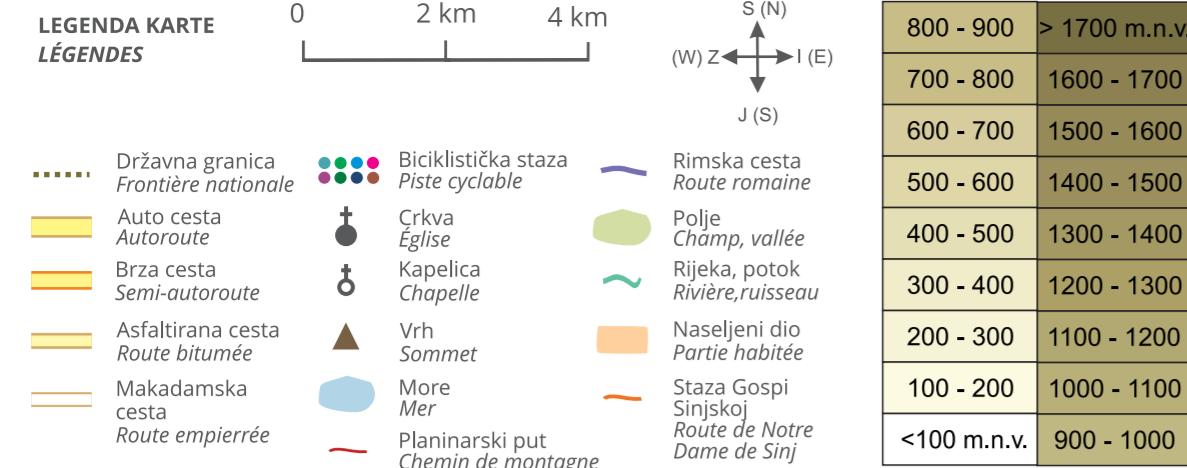
Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

Alkarsku četu predvodi barjaktar s pobočnicima i alkarskim vojvodom s admantom. Za njim u dvoredu jaši četa alkara kopljnika, a na začelu alačajuš (zapovjednik čete alkara kopljnika). Sinjska alka je simbol svake borbe za slobodu, za mir i ognjište, za vjeru i

OPĆINA DUGOPOLJE
MUNICIPALITÉ de DUGOPOLJE

d1 Dugopolje - Kotlenice - Liska - Dugopolje
d2 Dugopolje - Kotlenice - D. Dolac - Bisko - Dugopolje

OPĆINA KLIS,
MUNICIPALITÉ de KLIS

k1 Staza kroz polje (100)
k2 Staza (404), Chemin (404)

GRAD SINJ
VILLE DE SINJ

s1 Staza Cetina / Chemin de la Cetina
s2 Staza Aequum / Chemin d'Aequum
s3 Staza Orlova / Chemin d'Orlova

GRAD TRILJ
VILLE DE TRILJ

t1 Vinska staza / Chemin du vin
t2 Staza Mlinice / Chemin de Mlinice
t3 Staza Nutjak / Chemin de Nutjak
t4 Staza Brodaric / Chemin de Brodaric
t5 Staza Zlatibra / Chemin de Zlatibra
t6 Staza Tabia / Chemin de Tabia

GRAD VRLIK
VILLE DE VRLIK

v1 Staza Perucko jezero / Chemin du lac de Peruća
v2 Staza Cetina / Chemin de la Cetina
v3 Staza Golo Brdo / Chemin de Golo Brdo

GRAD SINJ
VILLE DE SINJ

s1 Staza Cetina / Chemin de la Cetina
s2 Staza Aequum / Chemin d'Aequum
s3 Staza Orlova / Chemin d'Orlova

GRAD TRILJ
VILLE DE TRILJ

t1 Vinska staza / Chemin du vin
t2 Staza Mlinice / Chemin de Mlinice
t3 Staza Nutjak / Chemin de Nutjak
t4 Staza Brodaric / Chemin de Brodaric
t5 Staza Zlatibra / Chemin de Zlatibra
t6 Staza Tabia / Chemin de Tabia

GRAD VRLIK
VILLE DE VRLIK

v1 Staza Perucko jezero / Chemin du lac de Peruća
v2 Staza Cetina / Chemin de la Cetina
v3 Staza Golo Brdo / Chemin de Golo Brdo

